3 rum. 219.254

Kristigs Wehſtneſis.

Populari ſinisks garigs laikraksts.

Iſnahk katra mehneſcha pirmâ treſchdeenâ un maksâ p e e ſ u h t o t ar wiſeem peelikumeem — 2 krahjumi „Ewangelijuma Dſeeſmu“ 24 peelikumi behrneem („Labâ Wehſts“) un 6 lokſnes „Jaunâ Deriba ar paskaidrojumeem“ — pa gadu 1 rubli.

Redakzijas un ekſpedizijas adreſe: П. Лауберту, Митава, Конная 5, Курл. губ. (P. Laubert, Mitau, Pferde Str. Nr. 5, Courland, Russia).

№ 9. Septembri 1909. Iſnahk 4. gadu.

Aiſrahdam, ka ſchi numura „Rakſtneezibas“ nodalâ der katram iſlaſit to, kas tur ſazits par „Muhſu Dſeeſmineeka“ treſchâ iſdewuma iſdoſchanu un „Kristiga Wehſtneſcha“ aboneſchanu preekſch 1910. gada.

Uſ krustzeleem.

Wahzu laikraksts „Christlicher Botschafter“ ſawâ 29. ſchigada numurâ raksta ſchahdi: „Naids pret baſnizu muhſlaikâ peenemas iſbailes modinoſchâ weidâ. Laudis, kas lihdſ ſchim bij gluſchi weenaldſigi, waj ar kluſu nizinaſchanu gahja garam baſnizai un mahzitajam, tagad iſſtahjas no baſnizas. Iſſtahſchanâs no baſnizas Berlinê noteek ſiſtematiſki. Katrâ nedelâ ir ſimti, waj pat tuhkſtoſchi, kas paſino par ſawu iſſtahſchanos no baſnizas atteezigâ waldibas eeſtahdê“. Tad laikraksts ſahk runat par iſſtahſchanâs eemeſleem. Tas teiz: „Mehs ſpehjam ſapraſt ſchos laudis un domajam par teem ar pateeſu lihdſzeetibu. Waj leelums no wineem naw ſawâ dſihwê redſejuſchi tikai karikaturas jeb iſſmejumus par to, kas ir kristiga draudſe un mahzitajs? Draudſês, kuru lozekli tee bija, wiſs bij nedſihws. Tur nebij neweena dwehſele, kas dſihwotu dſihwâ tizibâ uſ Deewu un Wina Wahrdu un deewkalpoſchanas warbuht bij pahrak garlaizigas. Kâ gan lai tur rodas mihleſtiba un peekerſchanâs draudſei un, ja tâs buhtu, kâ gan lai tâs ſpehtu uſglabat? Tikpat maſ mahzeja mahzitajs mantot winu ſirdis. Tas daudſ beeſchaki ſazija „nê“, ka „ja“. Ja wehl kahdam buhtu bijuſi druſzina dabigas religijas un zeenibas preekſch Deewa un Wina Wahrda, tad ta tika aprakta no netizigâ mahzitaja, apſchaubita un iſſkaidrota par tahdu, kam Bihbelê naw weetas. Mahzitajs „mekleja“ ſawu draudſi, kâ tad, bet kur? Pee kahrſchu ſpehles, ſchaujamos ſwehtkos, uſ dejas grihdas, teatrî un zitos paſauligos iſrihkojumos. Tai weetâ, kur winam ſawas awis bij jamanto, tâs weenkahrſchi ſazija: „Ja jau muhſu mahzitajs ſche war buht, tad droſchi ween mehs.“ Warbuht ſchee laudis bij dſirdejuſchi, ka ari wehl ir tahdi, kas tiz Deewam un Wina Wahrdam. Tatſchu ſchee teem tika tik nepatihkami attehloti — pat no kanzeles — tâ kâ wineem nebij ne maſakâs wehleſchanâs eepaſihtees ar tahdeem „ſchaurſirdigeem ſektanteem, murgotajeem jeb ſwehtuleem un ſtundeneekeem.“ Kahds brihnums, ka laudis teiz ſawâs ſirdis: „Wiſi zilweki ir meli, ari zeenigtehwi!“ Tâ tad ir tikai konſekwenti, ir pareiſâs ſekas, ja ſchee laudis pagreeſch baſnizai muguru.“ Tiktahl Wahzu laikraksts par teem eemeſleem. Mums gan likſees, ka ſchi waloda ir pahrak aſa, bet tam, kas paſihſt leelâs draudſes Wahzijâ, ſchi waloda wairs nemaſ naw aſa. Augſtſkolu katedri un baſnizu kanzeles ir pilni kristiguma aiſſtahweem, kas netiz Trihsweenigam Deewam, netiz Bihbelei kâ Deewa Wahrdam. Teem ir paſchu eedomats deews, tahds „ſiniſks“, leels, tâ kâ gars, — bet gars ari newar buht, jo gara nemaſ neeſot „n e w a r o t“ buht — tâ kâ — tâ kâ. Bihbele teem „mihla, laba grahmata“, bet nekad dſihwesnoteizeja. Kahds mahzitajs pat bij reiſ ſahzis kristit newis wairs uſ Dſihwo, Trihsweenigo Deewu, bet gan uſ wiſu „ſkaiſtu, labu, daiku“. Schee ir kahdi eewehrojama Wahzu dſejneeka wahrdi. Saprotams, tahda iſtureſchanâs, k a s b i j p a r e i ſ â s ſ e k a s n e t i z i b a i, waj labaki iſſakotees, puſtizibai, razionaliſmam, waj ka to tagad ſauz, liberalai teologijai — un ari Tolſtojs ir ſchis ſugas behrns, tikai ſewiſchkâ gehrbâ — ſazehla leelu brehku. Ko gan ſchahdi mahzitaji ſin teikt par „Deewa ſpehku, kas warens parahdas neſpehzigos“ un kura zilwezei wajag tâ pat kâ maiſes? Saprotams, it neko! Un tâ kâ tee tautai nedod maiſi un eeſlawê to, kas maiſe naw, par maiſi un to, kas uhdens naw, par uhdeni, un beedina no teem, kam maiſe buhtu — waj kahds brihnums, kad laudis iſſtahjas no „kristigas draudſes“? Tatſchu Wahzijas leelajâm draudſem par godu jaatſihmê ari, ka ari tur ir ſawi „7000 tuhkſtoſchi, kas ſawus zelus naw lozijuſchi Baala preekſchâ“. Wahzijas leelajâs draudſês un tâ pat augſtſkolu katedros ir kristigas draudſes aiſſtahwi, kas tiz Trihsweenigam Deewam un Bihbelei kâ Deewa Wahrdam, daſchi pat no teem ir laimigi Deewa

behrni. Neſen dabuja laſit Wahzu laikrakſtos, ka ẜchee tizigee mahzitaji ẜahkot ẜpreeſt, kà atgreeſt netizigos mahzitajus. Draudſês, kur tizigi mahzitaji, iſzekas tà ẜauktà „Ewangeliẜkà Draudſiba“ — kahds nopeetns kriſtigums — un ẜchi kuſtiba pahreet ari uſ netizigo mahzitaju draudſem. Schi kuſtiba, gods Deewam, ir ļoti ſtipra. Schehl tikai, ka pat tizigi mahzitaji daſchi wehl neẜaprot, ka ẜchee ļaudis ir winu draugi un *winu nahkoẜchà draudſe, ja tee tos mahzês paturet.* Bet pa to zeļu, kà lihdſ ẜchim, wairs tahlak newar eet. Leelàs draudſes un ari maſàs draudſes — tikai pa *ẜawu* zeļu — ir nonahkuẜchas uſ kruſtzeļeem. Leelâs draudſês

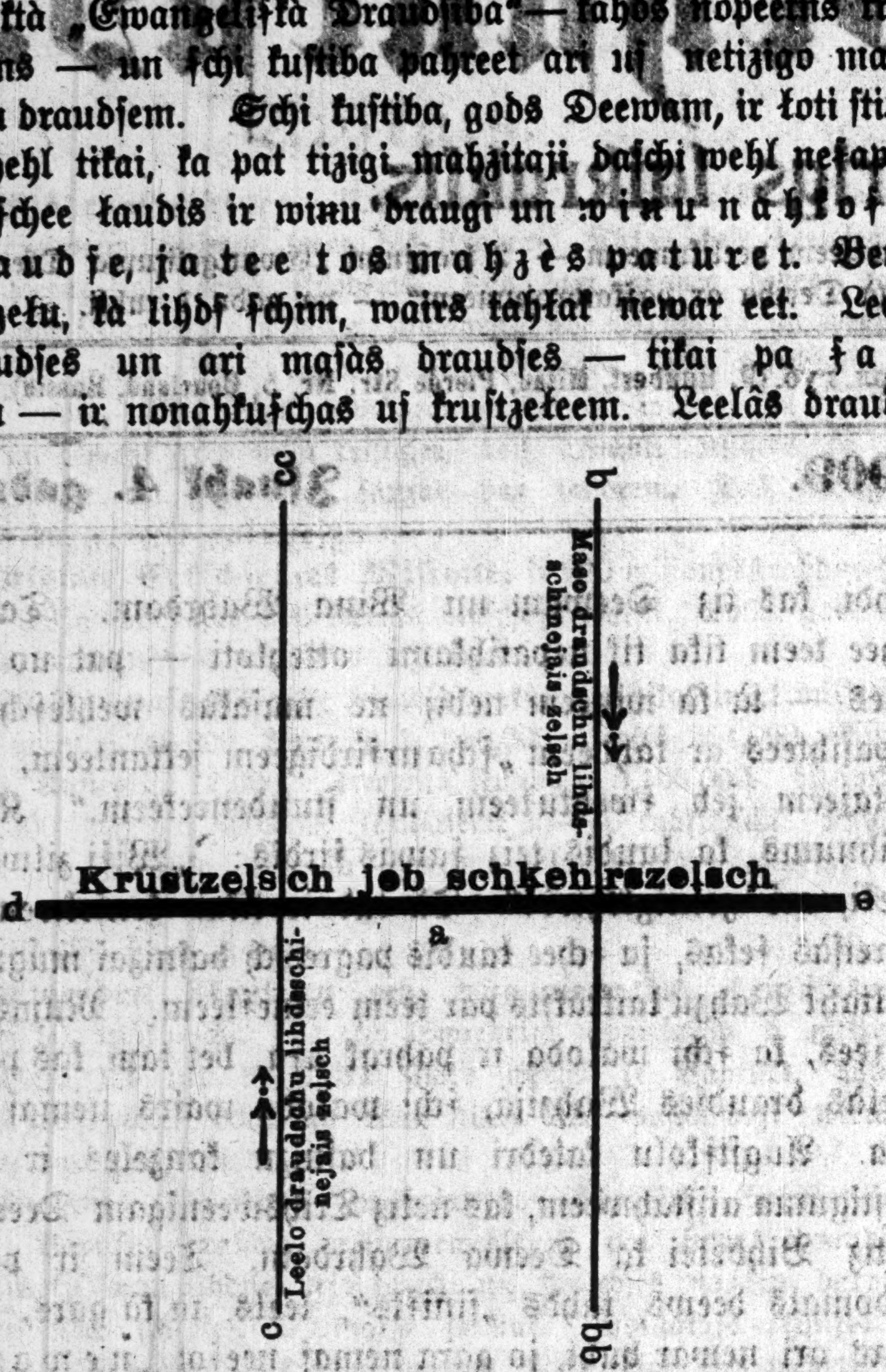

liberalee, puſtizigee mahzitaji nonahza lihdſ kruſtzeļam un gahja pa ẜchķehrẜzeļu projam, kas wed uſ kreiẜo puẜi (d). Tas bij maldus zeļẜch. Leelo draudſchu tizigee mahzitaji, nonahkuẜchi lihdſ kruſtzeļam, tihri apjuhk. Uſ kreiẜo puẜi (d) eet — nè, ne par ko! Tas ir labi! Bet eet pa ẜchķehrẜzeļu uſ labo puẜi (a) — tee ari ẜchaubas. Bailigi tee mehgina eet pahri par ẜchķehrẜzeļu, lai tikai paliktu uſ wezà zeļa (cc). Bet tas *wairs* naw tas zeļẜch, pa kuru jaeet. Lihdſ *ẜchim gan* tas ir bijis *pehz Deewa plahna*, kà leekas, pareiſais zeļẜch. Tagad jaeet pa to ẜchķehrẜzeļu, kas wed uſ labo puẜi (a). Un daſchi tizigi mahzitaji jau eet pa to zeļu. Tee top mahzitaji „Ewangeliẜkai Draudſibai,“ *kurâ arween wairak dabù nokrahẜu bihbeliẜkà mahziba par atgreeẜchanos, draudſi u. t. t.* Jau tagad „Ewangeliẜkà Draudſiba“ mahza, ka atgreeẜchanàs un jaunpeedſimẜchana nenoteek wis kriſtibâ — maſu, waj leelu kriſtibâ — bet ka ta ir weenreiſigs akts, kas noteek zaur Deewa Wahrdu un ẜaprotams ari zaur Deewa Garu tad, kad zilweks top ẜpreeduma ẜpehjigs, labaki iſẜakotees — kad winẜch ẜpehj ẜapraſt peſtiẜchanu un ẜawu grehzigo ſtahwokli. Jau tagad „Ewangeliẜkà Draudſiba“ ẜahk mahzit, ka Deewa draudſei jabuht tikai no ofizieli atdſimuẜcheem jeb tizigeem zilwekeem, tas ir, tahdeem, ko mehs *uſẜkatam* par atdſimuẜcheem — tahlakais paleek Deewa ſinâ — un ka tikai tahdu ſtarpâ drihkſt tizigs zilweks baudit ta Kunga meelaſtu jeb ẜwehto wakarinu. Un ne tikai weens ween no ẜchis kuſtibas ļaudim ir kriſtits kà tizigs zilweks. Kriſtibas ſinâ tur ir leelaka ẜwabadiba ne kà leelajâs draudſês. Waj ẜchis ẜchķehrẜzeļẜch uſ labo puẜi naw tihri neſinot Deewa paẜcha noẜprauſts? Ar laiku ẜchai ſinâ notiks tas pats, kas notizis ar Jaunàs Deribas grahmatam, atteezotees uſ winu iſwehli, un ar ta Kunga deenu, atteezotees uſ winas ẜwehtiẜchanu. Kad jau Jaunàs Deribas grahmatas bij iſwehletas un kad jau ta Kunga deena tika ẜwehtita, tad tikai weens otrs ẜahka praẜit: kapehz? Tika dotas daſchadas atbildes, bet weenigi pareiſà bij: *Ta ir ta Kunga dahwana.* Tà ari buhs ar to brihniẜchko, dſiļo, nopeetno, paſemigo, deewtizigo un bihbeleſtizigo kuſtibu leelajâs draudſês — wiẜs weens, waj ẜchi kuſtiba buhs galigi atdalijuẜès no leelajàm draudſem un jau dabujuẜi ẜawu noẜaukumu, waj ari wehl zeeẜchi tureẜees kà behrns pee mahtes ẜwahrkeem. — Un ari maſàs draudſes ir nonahkuẜchas uſ kruſtzeļeem, nahkdamas pa ẜawu ihpaẜchu zeļu (b). Winu zeļẜch eet preti leelajàm draudſem, paraleli jeb blakus lihnijâ, pa labai rokai winam leelàs draudſes, jo tàs nahk no otras puẜes. Tagad winas abas ir uſ weenas un tàs paẜchas ẜchķehrẜlihnijas, bet blakus. Abu ẜpehki top weenadi, abàm ẜawi nopelni, abas wehlas eeguht kriſtigas draudſes mantojumu. Buhtu pilnigs neprahts, ja ļautu weena otrai paeet garam, jo reiſ nopeetneem kriſtigeem — Deewa behrneem — tà kà tà jatop weeneem — to ẜaka un mahza Deewwahrds. Ja paees weena otrai ẜchoreiſ garam, tad tikai welti aiſkawès Deewa walſts attihſtibu un wehlak tà kà tà buhs janahk atpakaļ, waj jaẜateekas pehz daudſ maldu zeļeem kautkur zitur. Bet zaur to arween teek aiſkaweta miẜione un ta Kunga atnahkẜchana. Luhk, tas ir, kas to Kungu aiſkawè, un wehl daſchs kas zits — newis pahrgudri iſrehķinati laika rehķini! Mehs ẜazijam, ka ari maſàs draudſes ir nonahkuẜchas uſ kruſtzeļeem. Weena pluhdona maſâs draudſês lauſchas uſ winu kreiẜo puẜi (e) — peeķeras burtam, iſmanto tos labumus, ko dewis ẜkaidrais Deewwahrds un walſts likums weikaliẜkeem un mantaskahrigeem noluhkeem, noẜkatas nizinoẜchi uſ leelajàm draudſem un domà, ka tee jau pahrpahrim bagati un teem neka newajaga. Tas ir malduszeļẜch! Sekas no tam ir ẜchauẜmigas: Ari maſàs draudſes ẜahk palehnam ẜaſtingt, atgreeẜchanàs neeziga, nemeers aug, behrni aiſeet paẜaulê, neẜkatotees uſ ahrigo ẜpoſchumu, plaẜcho darbibu un nenoleedſami, wismaſ daſchos ẜwarigos jautajumos, ẜkaidraku mahzibu ne kà leelajâs draudſês! Bet gods Deewam, ari maſâs draudſês wairak kà nekad nopeetni wihri wismaſ juht, ka tà wairs newar kà lihdſ ẜchim. Ari tee ſtahw apjukuẜchi uſ kruſt-

zekeem un daſchs labs mehgina eet pahri pahr ẜchkehrs-zeku, eeraſto zeku tahlak (bb). Tas ir welts gahjeens! Lihdſ ẜchim ir bijis wiẜs pareiſi ari maſàs draudſès, bet ne wairs tahlak! Ari maſàm draudſem jaeet pa labo roku (a). Kahds nu ir wiņu labàs rokas zekẜch? Waj atneſt ẜawu mahzibu par atgreeẜchanos, draudſi? Nè, un atkal nè! Waj par kriſtibu un ẜw. wakarinu? Nu, tai ſinâ warbuht deretu tapt druẜku kluẜakeem un kriſtit tos, kas wehlas un ẜneegt teem ta Kunga meelaſtu, kas pehz ẜkaidrakàs ẜirdsapẜinas tahda meelaſta zeenigi un pilnteeẜigi, bet neiſkahrt kriſtibas un ẜw. wakariņa karogu pahrak redſamâs weetâs, ẜewiẜchki tur ne, kur janoteek ẜaſtapẜchanai ar teem, kas zitadi domà. Ar to nemaſ naw ẜazits un nebuhtu ẜazits, ka kriſtiba un ẜw. wakariņẜch nebuhtu weenigi preekẜch tizigeem; ar to tik ẜazitu, ka mehs gaidam laiku, kad uſ Deewa walſts attihſtibas pamata mums weenteeẜigi ļaudis praẜis ņuhẜu atſihẜchanu par minetàm leetam. Un tad buhs iħſtais laiks preekẜch tam! Maſàm draudſem wispirms jaatſihſt, ka tàs ir dabujuẜchas milſigu mantojumu no leelajàm draudſem. It kà Luteru draudſes ẜaņehma milſigu mantojumu no Katoļu draudſem — peemehra dehļ paẜkatees tik Luteru un Katoļu ſimboliẜkâs grahmatâs un ẜalihdſini tur, zik daudſ pareiſu mahzibu Luters paņehmis no Katoļeem, gluſchi nepahrgroſitu — tà maſàs draudſes paņehma diwtik leelu mantojumu, jo tàs ņehma no wairakeem apzirkņeem, waj wismaſ no weena, kur ļoti daudſ bij ẜakrahts. Maſàm draudſem tahļak ir jaatmet ta eedomiba, ka tàs teeẜchi zehluẜchàs no apuſtuļu laikeem, waj ari iſreformejuẜchas wezàs draudſes, tà ẜakot, iſlahpijuẜchas tàs. Tas naw teeẜa! Maſàs draudſes ir zehluẜchàs no leelajàm uſ Deewa walſts attihſtibas pamata un war buht waj ņu leelo draudſchu ſeedi, waj ari leelo draudſchu aŗgoņi. Tas atkarajas weenigi no maſàs draudſes atteezibas uſ — newis wezo jeb leelo draudſi — bet gan uſ ẜkaidro Deewwahrdu. Saprotams, ari paẜchas maſàs draudſes daudſ ko paņehmuẜchas teeẜchi no Deewwahrda. Tad — maſàm draudſem ir jaatſihſt, ka ari tàs naw wiẜu ẜaẜneeguẜchas, ko war ẜaẜneegt — naw ẜaņehmuẜchas wiẜus tos dimantus, ko Deews Sawai draudſei wehl dos uſ Pehdigo Laiku apẜolijuma pamata. Skatees Mk. 16, 17. 18; Ap. D. 2, 17—21; Ebr. 8, 10—12. Lukturs war buht ẜkaiſts, pareiſs un labs, bet ari tahdam lukturam naw noſihmes, ja wiņâ naw eekẜchâ eļja. Maſàs draudſes war buht nokahrtotas uſ bihbeliẜkeem pamateem, bet wiņàm naw noſihmes, ja tàm truhkſt bihbeliẜkas dſihwes. Un ja nu ẜkatas uſ dſihwi, tad beeſchi ween pahr daiļa zilweka waigu norit ẜahpju aẜara, jo leelo draudſchu daſchâ labâ neehrtâ un ẜaẜiſtà traukâ — ẜaẜiſtâ no laika attihſtibas — kahdâ kaktinâ atrodas wairak eļjas ne kà maſo draudſchu daſchâ labâ ehrtajâ un weẜelâ traukâ. Saprotams, ar to neweens neteek paẜkubinats, leetot neehrtu un ẜaẜiſtu trauku. Tas trauks jau netolem pàr eļļu, bet gan ta trauka ihpaẜchneeks. Un ja man jauſglabà eļja, tad es buhtu neprahtis, ja es, trauku iſwehlotees, iſwehletos neehrto un ẜaẜiſto. Pahr wiẜu maſàm draudſem ir jaatſihſt, ka leelàs draudſes ar ẜawu eekahrtojumu naw wiẜs Sahtana darbs, naw wiẜs kahds antikriſtigs eetaiẜijums — kà pat to daſchi iſſkaidro — bet gan Deewa walſtij un zilwezes attihſtibai peemehrots tilts uſ godibu. Neẜkaitami pa ẜcho tiltu ir aiſgahjuẜchi uſ Debeẜim. Un ja tas tilts ẜawâ laikâ buhtu bijis zitads ne kà wiņẜch bijis, tad warbuht tikai maſums ļauſchu buhtu gahjuẜchi par to, jo zilweze wehl bij par meſchonigu, peeņemt tai laikâ, kad iſzehlàs leelàs draudſes, ẜkaidru Kriſtus mahzibu. Un tadehļ Deews tai dewa wiņas ẜpehjam peemehrotu mahzibu. Zilweks perẜonigi nedrihkſteja iſwehletees tizibu — kungs noteiza kalpa tizibu un waldineeks ẜawu pawalſtneeku tizibu. Zilweks pat nepaſina perẜonigu brihwibu. Tas tagad zitadi un luhk, tadehļ ari wajag jaunu tiltu uſ godibu. Bet waj tadehļ wezos tiltus neatſiht? Ak, ne ikkatrs jaunais tilts ir labaks par wezo! Mums jamihl leelàs draudſes, mums jamehgina tàm tuwotees kà behrneem un jamehgina tàs weſt ẜaulitê ar aẜaram azîs. Un ja wiẜi nenahk lihdſ — neduẜmotees, jo ari deeniẜchkâ dſihwê wezus ļaudis tu neuſdabuẜi uſ diwriteņa, waj neeedabuẜi gaiẜa kugî, ẜchajos jaunajos ẜatikẜmeslihdſekļos. Lai mehginam wezos mantot un eetam paẜchi to zeļu, ko eẜam atſinuẜchi par pareiſu — pa to zeļu, ko Peſtitaja zaururbtà roka noẜpraudusi, kas Bihbeles lapàs aptakſtits, ko Swehtais Gars atklahjis muhẜu laikam! Lai mehginam uſ ẜche pahrrunateem pamateem tuwotees nopeetneem kriſtigeem zilwekeem un ari mahzitajeem leelajâs draudſês! Luhk, tas ir maſo draudſchu labàs rokas zekẜch (a). Un tà kà leelàs un maſàs draudſes katras nahk no ẜawas, paralelas pretejas puẜes un tà ir weena otrai pa labai rokai un uſ widuslihnijas jeb kruſtzeļa katras nogreeſchas pa labo roku, tad drihſ ween abàm jaẜanahk kopâ, jo tad abas eet pa weenu paẜchu ẜchkehrẜzeku (a). Ak, ta buhs warena ẜatikẜchanàs! Mehs berſeẜim aiſ brihnumeem azis par to, ka neeẜam jau agrak ẜapratuẜchees. Un tad Deews warès pilnâ mehrâ dot Sawu Pehdejo Laiku apẜolijumu, pehz kura nopeetni un paſtahwigi luhgtees un gaidit to, it kà Sihmeans gaidija Wezàs Deribas apẜolijumu, Lk. 2, 21—32., un ẜaprotams ari tà dſihwot kà Sihmeans dſihwoja — „taiẜni, deewbijigi, pildits ar Swehto Garu" — ir katra nopeetna kriſtiga zilweka ẜwehtakais peenahkums un tahda preekẜchteeẜiba, uſ kuras peepildiẜchanos, jau paẜcha dſihwê, leeliẜki drihkſt zeret. — Atgreeſiẜimees wehl reiſ pee Wahzu laikrakſta. Tas teiz, atteezotees uſ teem, kas iſſtahjas no leelajàm draudſem un neeeſtahjas kahdâ zitâ kriſtigâ draudſê: „No otras puẜes ẜkatotees, mehs nowehrojam ẜcho naidu, kas ir pret baẜnizu un kas

arween top leelaks, ar leelàm ruhpem. Isstahschanàs no basnizas tatschu naw nekas zits, ka tikai „nè" sazi- schana. Bet no „nè" sazischanas neweens newar dsihwot; no issalkuma neweens netop resns. Ko nu ļaudis nem basnizas weetâ? Materialismu, naidu pret Deewu, wisleelako saruhktinajumu un tà tee pasaudè pehdejo neezigo peeturu, kas teem bij, apsinotees, ka tee kristigas draudses lozekli. Apsina teem top aptrulinataka, winu tikumibai neween diwi, bet pat trihs pamati un wisa gals ir eestigschana purwâ, waj issamisums." Un tad awise sahk runat par peenahkumu, kas mums pret teem. Ta teiz: „Sche ir misione, kas katram kristigam par sewi jaeewehro. Un ta ir neissakami leela misione! Ar to mehs nedomajam par traktatu isdalischanu, Bihbeļu isplatischanu, waj ko tamlihdsigu, bet gan par wisu wairak par wisu to, kas ir katra pateesa Deewa behrna peenahkums — katram par sewi — satiktees ar scho nabago maldoscho ļauschu pulku kà tahdeem ļaudim, kas pasihst Deewu, kureem Bihbele ir tapuse deenischka maise un kuri schint sawâ „murgotaju un swehtuļu" stahwoklî ir ahrkahrtigi preezigi, kureem lihds ar Kristus atraschanu ir dots pawedeens preeksch labirinta — kuri pilnam spehjigi dsihwot dsihwes sareschgitos apstahkļos." Tiktahļ laikraksts. Nenoleedsami ari schis pehdejais padoms ir ļoti labs — teiksim nepahrspehjams. Mahzijuschees kristigi ļaudis ir deesgan; reis tatschu janahk laikam, kur tee dara, ko mahzijuschees. Un tas laiks ir klaht!

Baptistu Skolu un Isglihtibas Beedriba.

Pagahjuschâ numurâ bij nodrukati **Baptistu Skolu un Isglihtibas Beedribas nosazijumi** jeb statuti. Nebuhs gan leeki, teikt kahdu wahrdu wairak par scho beedribu -- par schis beedribas isszelschanos un nosihmi. — Redsot leelo postu, kas isszeļas no skolam, kuras wada ne- tizigi skolotaji un kas isszeļas wispahri no netizibas us Deewu un Bihbeli, wairaki tizigi zilweki Lejas-Kursemê, sewischķi Gulbenes Baptistu draudsê, sahka 1907. gada beigâs spreest, weens ar otru satikuschees, ko darit, lai scho postu nowehrstu. 1907. gada beigâs un 1908. gada sah- kumâ maj pa masam radas padoms. J. Atmats aiskusti- naja jautajumu par diwklasigas skolas dibinaschanu, kurâ mahzitu tikai tahdi skolotaji, kas paschi tiz dsihwajam Deewam un usskata Bihbeli kà dsihwesmehrauklu. „Ja buhtu wairaki, kas kairs dotu preeksch schi mehrķa 25 rubļus, tad mehs drihs ween uszeltu tahdu skolu", isteizàs Atmats un pats tuhlin bij gataws likt diwdesmitpeezneeku preeksch schi mehrķa us galda. Israhdijàs, ka wairaki domà tà pat. Toreisejais Gulbenes Baptistu draudses preeksch- neeks gahja wehl soli tahļak. Winsch aisrahdija, ka mums neween buhtu jakaro pret netizibu skolâ, bet ari wispahri pret netizibu tautâ. Buhtu jaatrod lihdsekli, ar kureem karot pret deewleedsigo rakstneezibu un Bihbeles pamatu mahzibu isnihzinaschanas pluhdeem. Weens otrs sahka minet pa lihdsekļam pret deewleedsigo rakstneezibu un wis- pahri wahrda kristigumu. Sewischķi tika mineta stingri kristiga rakstneeziba un tàs isplatischana, tà sauktais misi- oneskoris un preekschnesumi pret deewleedsibu un par ihsto pestischanas zeļu. Drihs ween saprata, ka mehrķa aissneeg- schanas dehļ buhtu jaapweeno plaschakas aprindas un japeewelk klaht katrs deewbijigs, kristigs zilweks. Tai noluhkâ un wispahri apspreeschanas dehļ sahka Gulbenes draudse un schis kustibas wadoni sasinatees ar apkahrtejàm draudsem. Dsihwi atsauzas, zik atminos, Welda, Bahta, Wainode, Jutkaischi, Aiswiki. Tika noturetas apspree- schanas sapulzes Gulbenê, Weldâ, Wainodê. Par to ween- teesigo garu, kas waldija schajàs sapulzês, leezina kahda winu sapultschu wadona isteizeens: „Mehs neesam te sa- nahkuschi, jau kautko nospreest, waj kautko kahdam ar waru usspeest, bet gan, redsot wispahrigo postu, kas zeļas no netizibas un formu kristiguma, luhgt Deewu un spreest un meklet lihdsekļus, kà scho postu nowehrst. Un ja ar mehs sche neko neisdaritu, tad tas neko nekait, jo Deews redś, ka gribam labu un domajam weenteesigi". Bet tahdai ween- teesibai Deews rahdija lihdsekļus. Paschulaik muhsu tautâ bij beedribu dibinaschanas laikmets. Paschulaik bij apstip- rinatas Jelgawas un Wentspils isglihtibas beedribas un isdoti winu nosazijumi. Schee nosazijumi, sewischķi Jelgawâ dibinatàs isglihtibas beedribas nosazijumi, likàs ļoti derigi kà parauga noteikumi dibinamai beedribai. Us kahdu ap- spreeschanàs sapulzes rihkojumu J. Atmats un J. Gibeets dewàs pee tautskolu inspektora un us ta aisrahdijumu pee bijuschà skolu kuratora Lewschina Rigâ, lai issinatu, waj ir zeribas, dabut Baptistu skolas apstiprinajumu us sekmigeem pamateem un warbuht Waldibas pabalstu. Pehz mehrķa pateikschanas abi kungi dewuschi labas zeribas. Tad tika sasaukta pagahjuschâ gadâ tagad apstiprinatàs B. S. J. B. dibinaschanas sapulze Gulbenes Baptistu luhgschanasnamâ, kur weenojàs par Beedribas statuteem, ko jau pamata wilzeenos eepreeksch bij isstrahdajuschi minetàs kustibas wadoni, parakstija luhgumu, lai tiktu apstiprinati statuti, un iswehleja J. Atmatu un P. Laubertu par luhguma eesnee- dsejeem pee Kursemes Gubernatora. Statuti nu tika isgatawoti diwos eksemplaros Kreewu walodâ — pee schi darba sewischķi nodarbojas semneeku wirsteesas sekretars G. Freimans un skolotajs Beiers — un lihds ar labi moti- wetu luhgumu eesuhtiti Gubernatoram. Pehz kahda laika Gubernators pasinoja, ka statuti esot aissuhtiti Eekschleetu Ministrijas Zittizibu Garigo Leetu Departamentam, tapehz ka statutos esot runa par garigàm leetam. Wehlak no tureenes peeprasija par darischanu walodu un aprilî 1909. gadâ statuti tika apstiprinati un weens us rakstamo maschinu drukats statutu eksemplars atsuhtits Beedribas dibinatajeem.— Un nu ari kahdu wahrdu par Beedribas nosihmi. Beedri- bas nosihme daschos Leepajas laikrakstos ir nosazita neeziga. Mehs tà nedomajam. Schis beedribas nosihmi isskaidrot par neezigu spehi tikai tee, kas wispahri wehrtè Baptistu spehkus un eespaidu us tautu par semu. Baptistus un

wispahri beewbijigus, religiskus laudis wajag labi pasiht, lai spehtu nosazit winu zenteenu nosihmi. Pateesi beewbijigi laudis, runajot Bihbeles walodâ, „ir nomiruschi ar wisu, kas teem ir, lai dsihwotu Deewam". Us schi likuma pamata neskaitami kristigee ir skatijuschees droschi nahwei azis, atdewuschi wisu, kas teem bij, usupurejuschi sawu dsihwi, spehku, j a t e e t o a t s i n a p a r w a j a b s i g u. Tee mehrki, kurus palihds aissneegt Baptistu Skolu un Isglihtibas Beedriba, nu ir tahdi, ko jau tagab tahlredsigakee Baptisti un ziti nopeetni kristigee un us preekschu k a t r s b e e w b i j i g s z i l w e k s a t s i h s p a r w a j a b s i g e e m, nepeezeeschami wajadsigeem! Luhk, no schi stahwokla nosakama Baptistu Skolu un Isg. B. nosihme. Un Baptistu Latweeschu, neeerehkinot tos, kas gatawi eet ar Baptisteem roku rokâ, ja ir daiti mehrki, ir apmehram 10 tuhkstoschi — dauds turigu, isglihtotu un saprahtigu lauschu. Tee mehrki, ko palihds aisneegt B. S. J. B. jau ir masakâ mehrâ un zeeschi saistiti ar baptismu, sekmigi wairak gadus tikuschi aissneegti. Skolas ar tizigeem skolotajeem, Bihbeles pamatu mahzibu aissargaschana, zihna pret wahrda kristigumu, bibliotekas, kursi, kristigu rakstu isplatischana, preekschnesumi, swehtdeenasskolas, sewischki atteezotees us Bihbelessinibu, pabalsti, isrihkojumi — wiss tas Baptisteem naw nekas swechs, gan pahrak eerasts! Preeksch scheem mehrkeem Baptisti isdod ikgadus naudas, kas sneedsas tuhkstoschos. Aisrahdam sche us statitiskeem skaitleem schi numura „apskata" nodalâ. Bet apstahkli top zitadi. Preteſtibai, pret ko darbojas, paasinotees un darbibai eewehrojami paplaschinotees un peewelkot klaht ari simpatiskas nebaptiskas aprindas bij nepeezeeschami wajadsigs, schkirt sawâ sinâ leelako dalu tàs darbibas, ko weizinàs Beedriba, no burtiskà baptisma un eeguht preeksch darbibas paschas Walsts likuma aissardsibu. Bes schahdas beedribas darbibai buhtu bijis japaleek us weetas, waj, tai us preekschu ejot, buhtu bijis janahk loti newehlamos sareschgijumos ar Waldibu un likumu. Jau kahda Baptistu skola tika aisslehgta, tikai us skolotaju wahrdu wareja skolas atwehrt; katrâ azumirkli wareja nahkt sareschgijumi kursu, biblioteku, islosejumu, grahmatu isplahtischanas dehl u. t. t., tapehz ka darbiba tapa par leelu — s a h k a d a r i t r e d s a m u e e s p a i d u u s a p k a h r t n i. Luhk, zaur Beedribu Baptisteem ir wakâ plaschs zelsch us leeleem mehrkeem. Stingri mehs sche usſweram, ka Beedribai, kaut ta sauzas „baptiska", nepawisam naw wajadsigs buht baptiskai, jo preeksch baptiskuma Baptisteem ir brihws zelsch jau no 1879. gada, kad tika isdots Walsts likums preeksch Baptisteem. Beedribai jabuht k r i s t i g a i beedribai, s t i n g r i b i h b e l i s k a i beedribai un tahda wina pehz saweem nosazijumeem ari war buht! Beedriba war tapt „kristigas tizibas un Bihbeles pamatu mahzibas" sargu tornis, kas pate isdod sawu awisi, isdod un isplata saweem mehrkeem peemehrotus rakstus, sarihko tautas kursus, issneeds pabalstus, ustur neween weenklasigas un diwklasigas skolas, bet ari sahk kraht naudu Baptistu seminaram, kur isglihtot neween Baptistu skolotajus un draudses preekschneekus, bet ari isglihtotus semkopjus un zitus, kas gribetu sawâ deenischkâ darbâ ari buht sinifki kristigi zilweki, lai ar sekmem spehtu strahdat Pehdigo Laiku misionê. — Schahdai Beedribas rihzibai ari Waldiba nestahsees zelâ, tapehz ka ta pabalsts Waldibu. Atleek weenigi wehletees, kaut Beedribas waldiba arween atrastos tahdu wihru rokâs, kuri tahlredsigi, taisnigi, behrnigi tiz Bihbeles mahzibam un kas nemehgina padarit Beedribu par kahdu w e e t e j u b e e d r i b i n u, bet kas wiseem spehkeem zenschas peewilkt Beedribai k r e e t n a k o s u n s a p r a h t i g a k o s un i s g l i h t o t a k o s s p e h k u s un wajadsibas gadijumâ puhlas Beedribas nosazijumus p a p l a s c h i n a t, ja tee nekautu Beedribai jo plaschi isplestees. — 12. julijâ bij Beedribai pirmà pilnà sapulze. Us deenas kahrtibas bij: 1. Pahrskats par Beedribas dibinaschanu, 2. Statutu nolasischana, 3. Beedru usnemschana, 4. Waldes wehleschana, 5. Skolu jautajums, 6. Jautajumi, atteezotees us Beedribas darbibu. Sapulze bij loti labi apmekleta un no Latweeschu Baptistu Sabeedribas kà aisstahwis bij eeradees Sabeedribas preekschneeka palihgs, agrakais Gulbenes Baptistu draudses preekschneeks P. Lauberts no Jelgawas. Sapulzi atklahj ar dseesmu „To mihlestibas spehku sweizu" un luhgschanam no luhguma raksta pasneedsejeem Atmata un Lauberta. Tad atskan walstshimna. Pehz tam teek teikts daschs labs wahrds ar dsiki sajustu pateizibu pret Deewu un Waldibu par dahwinato dahwanu — Beedribu. Pareisi schis juhtas sakopinaja tagadejais Gulbenes Baptistu draudses preekschneeks pantinâ: „Tas Kungs leelas leetas pee mums darijis, par to mehs gawilejam"! Peeteizàs un eemaksà beedru naudu 48 beedri. Waldê teek eewehleti Atmats, Gibeetis, J. G. Freimanis, Fihtinsch, Jaunsems, Beiers, Jehk. Gausche, Fr. Dobelis, J. Karsons, P. Lauberts. Kandidatos paleek: L. Gibeetis, F. Guhscha, E. Huhns. Rewisijas komitejâ eewehl Antonu kà preekschneeku, E. Karsonu, W. Sudmali, S. Eksteinu, J. Leemaki kà lozeklus. Sekretars F. Freimans kà pirmais, Beiers kà otrais. Par Beedribas preekschneeku top eewehlets J. Atmats, par preekschneeka weetneeku M. Fihtinsch, par mantsini J. Gibeets. Tà kà deena bij jau stipri leekusès us wakara pusi, tad leelus lehmumus wairs netaisija. Nolehma skolasleetu ustizet waldei dehl issinaschanas, rihkot swehtkus apkahrtejâs draudsês Beedribas eepasihstinaschanas dehl, eegahdatees beedru kartes, seegelus. Turpmakàs sapulzes nolehma issinot laikrakstos „Awotâ" un „Kristigâ Wehstnesî" un ja wajadsigs ari zitos. Ar pateizibu Deewam beidsa sapulzi. Sapulzes gars bij meermihligs un wispahri peemihligs un raschigs. L i h d s s c h e j e e n e i t a s K u n g s i r p a l i h d s e j i s!

Rakstneeziba.

Eemihletàs garigo dseesmu grahmatinas,

„Muhsu Dseesmineeka"

otrà isdewuma pehdejais simts paschulaik teek pahrdots.

16,500 „Muhsu Dseesmineeku" tà tad jau tautâ. Tam Kungam gods par to! Ar steigu jadomà par „Muhsu Dseesmineeka" **treschà isdewuma** isdoschanu.

„Muhsu Dseesmineeka" treschâ isdewumâ buhs wismas

400 dseesmu.

Tà kà „Muhsu Dseesmineeka" treschà isdewuma sastrahdaschana un isdoschana prasis daudz laika un ruhpiga darba — ko mehs nespehjam atlizinat blakus wiseem tagadejeem darbeem — un tà kà paschulaik ir isdots „Ewangelijuma Dseesmu" desmitais krahjums un lihds ar to noslehgta „Ewangelijuma Dseesmu" otra daka un tà kà schogad nobeigsim „Jaunàs Deribas ar paskaidrojumeem" pirmà sehjuma pirmo atdaku — tad nahkoschà gada „Kristiga Wehstnescha" abonenteem „Ewangelijuma Dseesmu" un „Jaunàs Deribas ar paskaidrojumeem" weetâ dosim bes maksas „Muhsu Dseesmineeka" trescho isdewumu un saprotams bes maksas to ari peesuhtisim mahjàs. Bes tam — „Kristiga Wehstnescha" 1910. gada tschaklajeem abonenteem, tas ir, tahdeem, kas „Kristigu Wehstnesi" us 1910. gadu pastellès wehl wezajâ gadâ un to pee pastelleschanas tuhlin samaksàs, mehs dosim un peesuhtisim bes maksas „Ewangelijuma Dseesmu" desmito krahjumu. Esam jau aisrahdijuschi, ka zaur wehlu awises pastelleschanu un samaksaschanu mums zekas prahwi saudejumi un tadehk 1910. gada tschaklajeem abonenteem peesuhtisim „Ew. Ds." X. kà atsinibu un pateizibu. „Ewang. Dseesmas" X. jau ir isnahzis un tiks us wisdrihsako peesuhtits, kad „Kristigs Wehstnesis" us 1910. gadu schinî gadâ buhs pastellets un samaksats. „Kristigs Wehstnesis" ari us 1910. gadu maksàs lihds ar pahrunato peedewu un ar „Labo Wehsti" weenu rubli. Samaksu war eesuhtit waj nu pastmarkâs, waj ari pa tà saukto perewodu. Pa perewodu naudas suhtijums maksà tikai 16 kap.

„Muhsu Dseesmineeks" teek leetots koti plaschâs aprindâs. Gandrihs wisur, kur tik teek noturetas dsihwakas garigas sapulzes, ja tik tàs naw aprobeschotas no draudschu waj winas wadonu likumeem, tu sastapsi „Muhsu Dseesmineeku". Tà tad „Dseesmineeks" ir tapis wahrda pilnâ sinâ **tizigo saweenibas jeb aliangses dseesmu grahmatina.** Mihki nu luhdsam wisus, kam „Dseesmineeks" pakalpojis, waj ari kas winu us preekschu gribetu leetot, nahkt mums talkâ ar **luhgschanam, padomu un darbu.** Tas Kungs ir dewis sewischku apsolijumu Pehdejam Laikam, Ap. D. 2, 17—21; Mk. 16, 17—18; Ebr. 8, 8—12, un mums schkeet, ka „Dseesmineeks" war buht weens lihdseklis, lai schis apsolijums tiktu peepildits. Bet tikai tee lihdsekli der ta Kunga darbâ, kurus Winsch sagatawojis un swehtijis. Tadehk wajag luhgschanu. Un tad ari radisees padomi, kuras dseesmas wislabaki usnemt un kas wehl „Dseesmineekam" truhktu un kas tam jau buhtu par daudz. Darbâ war palihdset ikkatrs. Wispirms tee, kas „Dseesmineeku" grib isplatit. Esam sazijuschi, ka „Muhsu Dseesmineeka" treschâ isdewumâ buhs wismas 400 dseesmu, bet winâ war ari buht 500 un pat wairak dseesmu. Dseesmu daudsums sewischki atkarajas no „Dseesmineeka" isplatischanas. Muhsu nodoms ir, isdot „Dseesmineeku" daudz un lehti, tà kà tas waretu skreet pa Latwijas kalneem un lejam, Latweeschu kolonijam Kreewijâ, pa Brasiliju un Sabeedrotam Walstim Amerikâ. Wina maksa, kad tas seets labâ audekla sehjumâ, ir nodomata apm. 30 kap., waj pat wehl lehtaki, bet tas buhs eespehjams tikai tad, ja „Kristigam Wehstnesim" 1910. gadâ, zaur „Dseesmineeka" lihdsdoschanu, buhtu labi daudz abonentu un ja „Dseesmineeku" jau eepreeksch, tas ir tagad, pastellètu atsewischkas personas, jauneeschu, wezo mahsu, noteikto kristigo jauneeschu un Silà Krusta beedribas, draudses preeksch luhgschanas un ewangelisazijas sapulzem, swehtdeenasskolas sawai leetoschanai. Samaksu tagad mehs negribam, bet tad, kad „Dseesmineeks" pastelletajeem tiks peesuhtits. Ja mums buhtu zaur „Kristiga Wehstnescha" apstellejumeem un eepreekschejeem „Muhsu Dseesmineeka" pastellejumeem droschi nonehmeji preeksch 5000 „Muhsu Dseesmineekeem", tad mehs „Dseesmineeku" spehtu isdot par 25 kap. gabalâ. Un mehs neluhdsam schàs leelàs misiones leetas pabalstischanai naudas pabalstu, bet gan darbu — isplatischanu, jo tai tik ir ihstà nosihme. Un schajâ sinâ ari priwatas personas war koti daudz darit, ja tàs pastellè sinamu skaitu „Dseesmineeku" us sawu wahrdu. Tahds pastellejums ir droschi tik pat daudz wehrts, zik weena, waj wairaku rubku eemaksa daschadàm misionem, waj labdaribas noluhkeem. Tad tahkak darbâ palihdset war garigu dseesmu dsejneeki. Mehs labpraht redsetu kreetnas dseesmas „Dseesmineeka" treschâ isdewumâ, kuras buhtu sadsejotas us muhsu isdoto „Ewangelijuma Dseesmu", tas ir, kora dseesmu, waj spehzigako koraku, meldineem. Formas sinâ jaeewehro tas, kas sazits „Muhsu Jaunibas Rakstu Krahjuma" raksteenâ „Dsejas grehki", waj ari „Muhsu Dseesmineeka" pirmà isdewuma eepasihstinajumâ. Sewischki dseesmas ar weenskanam un wahrdu sakropkojumeem „Dseesmineekâ" neatradis telpas. Tas Kungs lai mums us wisu palihds!

Aisrahdam wehl, ka „Muhsu Dseesmineeka" treschà isdewuma jaunàs dseesmas tiks isdotas ari sewischki.

Sirsnigi Juhsu P. Lauberts.

Laikraksta „**Jauniba**" schigada sestâ numurâ eeweetota atkal kahda „kritika" par kahdu no Lauberta isdotàm grahmatam. „Kritiseta" schoreis neteek „waloda", bet gan — grahmatas isdewums. Paraudsisimees drusku, waj „Jauniba" tajâ darbâ, ko ta tagad iswehlejusès, buhs spehjigaka ne kà winreiseja. „Jaunibas" kritika schoreis wahrdu pa wahrdam schahda: „**Bibliografija. Mehs Tew pasazisim, kà spehsi meerigi mirt un buhsi laimigs dsihwe.** Apgahdajis un isdewis P. Lauberts Jelgawâ. Maksà 15 kap. Tahds wirsraksts ir us grahmatinas aploksnes, bet to atwerot atrodam, ka tà satur Lauberta diwus sazerejumus „Tà wairs newar!" un „Kà

lai teeku Debesis?" kuras abas jau senak pasihstamas un maksà, kà wirsû drukats, katra 5 kap. gabalâ. Kamdehl winas tagad sem weenas aploksnites maksà 15 kap. — neisprotami!" Tiktahl „Jauniba". Neskatotees us kahrtigas domaschanas nabadsibu, kas schis „kritikas" stilâ — eewehro tikai weetneeku wahrdus, atteezibâ us leetu wahrdeem — un us newajadsigo sweschwahrdu „bibliografija", ari schi „kritika" naw nekas zits kà „maldu kritika". Minetâ grahmatinâ naw wis diwi „sazerejumi", bet gan trihs sprediki jeb garigas runas un weens stahstinsch. Tà tad pawisam tschetri „sazerejumi". Diwas no schim runam ir drukatas otro reisi. Pirmâ drukâ winas katra maksaja to paschu maksu, ko tagad abas kopâ. Treschâ runa — sprediķis „Tà wairs newar!" aptwer pusotras loksnes, ir tikuse sawâ laikâ dota un peesuhtita bes maksas „Kristiga Wehstnescha" lasitajeem un isdota ari pahrdoschanai par tagadejâ grahmatapgahdneezibâ neparasti lehto maksu, 5 kap. gabalâ. Japeesihmè, ka tagadejà grahmatapgahdneeziba reti isdod grahmatas, kuru maksa lehtaka ne kà 5 kap. par loksni. Pat weens no lehtako grahmatu isdewejeem, Freiss, ir rehkinajis par daschàm grahmatam dahrgaki ne kà 5 kap. loksnê. Peemehram par grahmatinam „Rakstura usbuhweschana", „Eewehrojamas darbineezes". Tad — par sewi isdotàm, „Jaunibâ" minetàm grahmatam naw aploksnites, turpreti sakopojumâ tàm ir beesa aploksnite jeb kartons, kas apdrukats ari eekschpusê. Katrs leetpratejs nu sin, ka naw wis weena alga, waj kahdu grahmatu isdod bes aploksnites, waj ar aploksniti, waj ar kartona, waj plahnu aploksniti, waj aploksnitei apdrukà abas puses, waj tikai weenu, waj papirs isdewumam labs, waj slikts, waj grahmatâ tulkojums, stahstinsch, pirmraksts, sinisks darbs? Katrs leetpratejs, saņehmis rokâ mineto Lauberta grahmatu, kas $2^1/_2$ loksnes beesa, glihts isdewums, seeta labâ, abâs pusês apdrukatâ aploksnitê, un eeraudsijis us grahmatas wahka maksas sihmejumu 15 kap., nepaliks wis aiz brihnumeem stahwot un neissauksees wis kà behrns — „neisprotami", bet gan teiks, runajot par grahmatas maksu, ka ta mehrena. Ja tomehr kahds kritikis nesinaschanâ kasa sew aiz auss, kà to dara „Jaunibas" „kritikis", tad „wihrs tuhlin teek pasihts no zepures" — par nemahkuli, kas grib zelt to, ko nespehj nest. Ari grahmatinas usraksts, eewehrojot wehl engelu sihmejumu, kas us grahmatinas wahka, pareisi apsihmè grahmatas saturu.

Palasotees „Jaunibas" „bibliografiju", kà ari wispahri eeskatotees „Jaunibas" garigo rakstu isweh lê, mehs turam par sawu peenahkumu, aisrahdit nopeetnai kristigai jaunibai, neustizetees laikraksta „Jaunibas" wadibai, jo ta naw spehjiga, ari ar wislabako gribu, teikt noteizoschu wahrdu par garigàm leetam. Peemehram, ko lai domà par redaktoru, kas grib buht nopeetna kristiga laikraksta un tad wehl jaunibas wadonis, ja winsch usnem sawâ awisê rakstu „Atdsimschana literaturâ un dsihwê"? Schis raksts tai paschâ sestâ „Jaunibas" numurâ. Tajâ rakstâ teek zildinats pasihstamais Tolstojs un pat attehlots wismas galwu garaks par Scheldenu. Schahdus rakstus gan spehj meerigi islasit liberalâ, politiskâ deenasawisê, bet newis laikrakstâ, kas grib buht ar nopeetni kristigu nokrahsu un pat jaunibas wadonis. Kursch leetpratejs, nopeetns kristigs zilweks gan nesinàs, ka tolstojisms naw nekas zits, ka sewischkas schķiras razionalisms jeb prahta tiziba, kurâ muhsu Pestitajam Jesum Kristum kà Deewa weenpeedsimuscham dehlam un muhsu salihdsinatajam zaur Sawàm asinim naw weetas! Tolstoja mahziba ir: Isgreesi no Bihbeles wisu to ahrâ, kas tew tur leekas nederigs, un dsihwo tà, kà Kristus dsihwojis, tad dsihwe buhs laba. Bet kas pehz dsihwes? Nu — tas Tolstojam naw tas pats, kas mums. Tolstojs ir leels paschmahnis, kas domà, ka mums tik wajag labu parahdit, un tad mehs tuhlin labu darisim. Tà ari domaja kahds zits wihrs, gan paganisma tumsibâ, Sokrats. Bet abi wikas, jo Pahwils teiz: „Labu, ko gribu, es nedaru, bet launu, ko negribu, to es daru." Tà tad — wajag Deewa spehka — Kristus kà Deewa dehla, kas mums palihdsetu, pahrspeht launu. Ja Kristus naw Deewa dehls, tad mums Wina newajag, jo mahzitaju un pasaules pahrlabotaju ir deesgan, bet mums wajag — spehka! — Un ko tad mahza Scheldens? Tas rahda neween postu, bet ari sekmigu spehka awotu — un ar to ir wiss teikts! Katrs, kas nopeetni islasijis Scheldenu, tas no peedsihwojumeem sin, ka Scheldens mahk gan parahdit Warenà Deewa spehka awotu. Tolstojs rahda postu, fotografè winu, bet Scheldens rahda neween postu, glesno winu, bet ari sekmigi rahda isejas no posta. Kursch no teem pahraks, to lai atbild lasitajs pats!

Mehs wispahri nesmahdejam „Jaunibu" un tadehl noteikti atsihmejam to. Mehs tizam, ka „Jauniba" grib labu un aiz pahrleezibas naw liberalàs teologijas peekriteja. Bet ta naw spehjigo, spreest par dsilakeem garigeem jautajumeem; buht skolotajs tajos. Tà pat ta naw spehjiga spreest par stilu un pareisrakstibu. Ja wina scho darbu atstahs ziteem un wispahrigi nenodarbosees ar dsilakeem garigeem jautajumeem un stilu un pareisrakstibu, bet gan ar jauneeschu beedribu leetu, stahsteem, dsejam un weeglakeem religiskeem jautajumeem, tad ari wina reis warès usrahdit „selta graudu krahjumu."

Apskats.

Mums preekschà atrodas paschulaik diwas statistikas — „Latweeschu Baptistu Statistika 1908. gadam" un „Pahrskats par Latweeschu Baptistu jauneeschu pulzinu 1908. gada darbibu." 1908. gada beigâs Latweeschu Baptistu pehz dwehselu skaita, tas ir, eerehkinot ari winu behrnus, bijis 10,486, teescho draudseslozeklu 8164, skaidri wairojuschees gada laikâ 436, draudschu 75, dseedataju 1758, swehtdeenasskolenu 5519, draudschu skaidrs ihpaschums par 222,867 rubleem, isdots daschadàm wajadsibam gada laikâ 39,895 rubli. Bes tam Baptistu draudses kà Sabeedriba seedojusi Sabeedribas waja-

dsibam 1729 rubli un kursu sarihkoschanai 613 rublus, isglihtibas noluhkeem 145 rublus, paganu misionei 749 rublus, Lodses seminaram 336 rublus. — Baptistu jauneeschu pulzinu jeb beedribu gandrihs waj katrâ draudsê weena un daschâ diwas — jaunekku un jaunawu beedribas. Jauneeschu skaits 1908. g. beigâs 1728. Beedribu kasê eemaksats 5839 rubli. No schis naudas ismaksats Jauneeschu Sabeedribai 325 rubli, slimeem un truhkumzeetejeem 976 rubli, kareiweem 73 rubli, kristigu rakstu isplatischanai 281 rublis, eekschejai misionei 1015 rubli, ahrejai misionei 524 rubli, kristigai isglihtibai 156 rubli. Bibliotekas sehjumu teem 4126. — Bes tam Baptisti dabigi spehj usturet wismas pahris kreetnu garigu laikrakstu. Tagad teem to wairaku. — Tad wehl garigâ rakstneezibâ — gan garigu lasamu grahmatu isdoschanâ, gan dseesmu, dsejolu dsejoschanâ, tulkoschanâ un isdoschanâ, gan ar notim, gan bes tàm — tee lotiraschigi, wismas daudsuma sinâ tee eenems pirmo weetu Latweeschu garigâ rakstneezibâ. Schogad Freija apgahdibâ isnahza dseesmu grahmata, kurâ apmehram 1000 dseesmu, kas peemehrotas tagadnes dsejas prasijumeem un glihti isdotas un schinî gadâ Lauberta apgahdibâ isnahks 17 lokschnu beesa Bihbeles isskaidroschanas grahmata, kas aptwers eewadijumu Jaunâ Deribâ, apustula Pahwila dsihwes-gahjumu, Pirmàs, Otràs Tesalonikeeschu Grahmatas un Galateeschu Grahmatas isskaidrojumu. Neweens, kas prot redset, newar zitadi, ka usskatit Baptistu draudsi paschu par sewi, kà ari winu jauneeschus un daschados zitus darbonus par dsihwu, kustigu religisku sabeedribu kurai ir azis, sirds un rokas preeksch laika jautajumeem un wajadsibam. Tahdi laudis ari ir spehjigi to, kas teem leeks, atmest un to, kas truhkst, peesawinatees. Tikai pasemigu sirdi un tad — us preekschu!

Sanehmam L. B. P. Misionei no Jehk. Galkinta Jelgawâ 3 rublus, no M. Ewarta Piltenê 3 rublus, no Preekul-Asites Bapt. Jauneeschu Beedribas 5,32 kap.

G. Kr. Schurnala „Вѣра" ekspedizija atrodas С.-Петербургъ, Морская 43.

No Tschikagas raksta mums H. Rebins: „Muhsu Latweeschu Baptistu draudse sche naw pahrak leela, bet laudis tajâ ir duhschigi. Gandrihs katrs ko dara. Tee uszihtigi apmeklè sapulzes un darbojas diwâs swehtdeenasskolâs, diwâs jauneeschu beedribâs un diwos koros. Mehs darbu eesahkam pehrn ar 51 draudseslozekli un gadu beidsam ar 74 lozekleem. Esam apgrosijuschi pahrak par 800 dolareem gada laikâ. Sapulzes turam diwâs weetâs. Preeks redset, ka lozekku leelums weenumehr wairak dsenas us labu. Nahkoschâ gadâ zeram leelakus panahkumus no ta Kunga. Slawa Deewam par wisu! — Schejeenes Latweeschu Baptisti un winu draugi wisi ir darbâ. Nupat atkal sche eebrauza wairak Leepajneeku un tuhlin nahkoschâ nedelâ dabuja darbu."

Sweedru Baptistu garigais seminars. Par Sweedru Baptisteem teek muhsu laikrakstos mas sinots, kaut gan winu wairak ne kà Wahzu Baptistu, apm. 50,000, un kaut gan wineem jau peezi winu tizibasbeedri Sweedrijas walstsdomê. Tà ka Sweedru Baptistu garigais seminars loti dauds weizinajis Sweedru Baptistu draudschu peeaugschanu, tad schoreis daschas rindinas par to. Schis seminars atrodas Stokholmâ un winu sauz par Behteles seminaru. Seminars pastahw jau no 1866. gada, tà tad Sweedreem seminars iszehlees tikai apmehram 20 gadus pehz pirmà Sweedru Baptista kristischanas. Seminars nestahw sem draudschu sabeedribas, bet ir patstahwiga eestahde. Winsch ir kahdas beedribas ihpaschums un ta pahrwalda seminaru. Katrs Baptists war tapt schis beedribas beedrs, ja gadâ eemaksà wismas weenu kronu, apmehram pusrubli. Ari draudses war tapt par beedribas beedreem, ja winu lozekli katrs maksà apm. 12 kap. gadâ beedribai. Tad draudse us beedribas gada sapulzi war suhtit weenu suhtni. Sabeedribai beedribas walde sino labprahtigi par seminara gaitu un sabeedribas draudses labprahtigi dod seminaram weenu kolekti gadâ. Pagahjuschâ gadâ schi kolekte bijuse 12,000 kronu leela. Seminara beedribas preekschneeks ir seminara dibinatajs un agrakais wina wadonis, sirmais Dr. Brodijs. Tagadejais seminara wadonis jeb lektors ir Benanders. Seminarâ ir pawisam septini mahzibu pasneedseji un apm. peezdesmit audsekni. Mahzibasnauda 200 kroni gadâ, ko students sapelna trihs mehneschu ilgâs wasaras brihwdeenâs, kalpodams kahdâ no draudsem.

— **Sestà pasaules swehtdeenasskolu saeima** tiks notureta no 19. — 24. maijam. 1910. pehz jaunà kal. Waschingtonâ, Seemel-Amerikâ. Teesibas peedalitees katram, kam ruhp swehtdeenasskolas weizinaschana.

Baptisteem ari laime. Wahzijas waldiba nospreeda uslikt pawalstneekeem 500 miljonus nodoklus us daschadàm leetam, ko tee patehrè. Nodokli schahdi: 100 miljonu marku us alu, 80 us degwihnu, 5 un ziteem dsehreeneem, 43 us tabaku, 37 us tehju un kafiju u. t. t. Kahdâ Wahzu Baptistu laikrakstâ nu issazits leels preeks, ka Baptisteem gandrihs puse no scheem 500 miljoneem naw jamaksà, tapehz ka Baptisti — alu, degwihnu, tabaku neleetojot. Nu, schajâ preekâ warès dalitees ari daschi ziti, kas zaur to Kungu Jesu tikuschi wakâ no schim newajadsigàm, nemihligàm leetam.

21. aprilî schinî gadâ nomira weens no Amerikas Baptistu Misiones Saweenibas eewehrojamakeem misionareem Dr. **Wiljams Aschmors.** 53 gadus tas ir bijis misionars Kihnâ, kur nodibinajis Baptisteem ari garigu seminaru. Jau nahwesengelis kawejees wina gulamistabâ, kad sirmajam Deewa kalpam tizis sinots par sewischkeem panahkumeem Deewa darbâ. Tad tas issauzees: „Glory!" jeb „Godiba!" un tas bijis wina pehdejais wahrds schinî pasaulê. Tà tas Kungs aprok Sawus eerotschus, bet Wina darbs arween nepahrtraukti teek turpinats.

Pasaules Baptistu kongresu nodomats noturet Filadelfijâ 1911. gadâ.

Luhdsam wisus tos, kas mums julija beigâs un augusta sahkumâ rakstijuschi wehstules, muhs atwainot, ka neesam teem atbildejuschi laikâ. Bijam dabujuschi no Jelgawas draudses us weenu mehnesi atwakinajumu un to laiku nodsihwojam juhrmalâ, kur mums Jelgawas pasts netika peenests.

Redaktors-isdewejs P. Lauberts.

Adwokats J. Buchholzs,

runajams

Rigâ, Leelajâ Newas eelâ Nr. 28, Rigas Krahschanas un Aisdoschanas Beedribas telpâs no pulksten 9 — 3 deenâ.

Nupat isnahkuschas no drukas

Ewangelijuma Dseesmas

— Otrà daka. —

Maksà 40 kap.

Nebuhs gan wehl jaaisrahda us scho dseesmu derigumu. Winas katram labi pasihstamas, kas leetojis pirmo daku. Otrâ dakâ ir „**Ewangelijuma Dseesmu**" 5 krahjumi, no **VI—X.** Schee krahjumi maksà katrs 10 kap. Otrà daka seeta audeklâ, tà kà pirmà daka. — Pirmà un otrà daka kopâ seetas maksà **130 k.**

P. Lauberts.

Drukajis P. Gailis, Rigâ, Jahna eelâ 8.